

LBRIS

We know
books

ION MUREȘAN

*Introducere
în
POEZIE*

*cu 8 gravuri în lemn
de Mircea Dumitrescu*

Bistrița 2023

CUPRINS

- Eu când scriu o poezie / 11
Introducere în poezie / 12
Dimineața / 14
Nu putem / 15
Poem (mahmur) / 16
Om beat în pădure / 18
Ana în excursie / 21
Poem autobuz / 23
Poem despre cele ce nu se văd / 25
Poem (bolnav) / 29
Dezagregarea / 32
Poem despre fericire / 33
Ioan Es. Pop îmi trimite... / 35
Sub merii înfloriți / 37
Poem, la oglindă / 39
Poem / 40
Poem ploaie / 43
Peștele pătrat / 44
Rotterdam / 48
Izgonirea din fotografie / 51
Poem de dragoste / 53
Poem despre sufletul meu pereche / 57
Poem rău / 66
Poem pentru un singur cititor / 76
Aeroportul / 80
Poem cu tractor / 83
Poem despre lupta poetului cu Făt-Frumos / 86
Poezie pe care, cuprins fiind de melancolie,
mi-o dedic eu mie / 89
Copilul cu doua capete / 91
Și e atât de frumos / 97

LEBRIS

We know
books

Eu când scriu o poezie

ION
MUREȘAN

II

Introducere
în
POEZIE

Eu, când scriu o poezie,
nu mai sunt un om slab și de nimic.
Când scriu o poezie nu mai sunt un om neajutorat.
Numai ce simt cum se așează sub mine
un cărucior cu roțile,
brusc sunt proprietarul unui cărucior pentru infirmi,
unul cu roți nichelate.
Sunt îmbrăcat în haine curate, de sărbătoare și,
în brațe cu un buchet mare de flori
și cu o păpușă cu fața veselă,
pornesc, foarte mândru, spre biserica de la colțul străzii.
Pe drum întâlnesc mai mulți oameni.
Ei mă salută cu compasiune.
- Viața are părțile ei luminoase – le spun.
Rugați-vă!

Ion
MUREȘAN

I2

Introducere
în
POEZIE

Introducere în poezie

Am avut o nevastă care m-a părăsit
din cauză că scriu poezii.

„Am terminat de scris un poem”, zic. Dă farfuriile de pe masa din bucătărie la o parte, își așează capul în palme și zice: „Te rog să mi-l citești!” Îl citesc. „E foarte frumos!” zice. „Vrei să-mi dai manuscrisul ca să-l citesc eu cu vocea mea interioară?” Îl citește și din loc în loc se oprește și exclamă: „E foarte frumos! E un poem foarte bun!” Apoi: „Aici, în versurile cinci și șase, ce ai vrut să spui?” „Nimic deosebit. Azi dimineață am ieșit pe balcon. Cerul era de un albastru desăvârșit. Dar am avut o ciudată senzație de imperfecțiune a lumii. Și atunci am avut o viziune, o imagine: am văzut o jumătate de femeie plutind deasupra orașului. Un singur picior, un singur sân, o jumătate de față.” „Aha, zice ea, deci o viziune!” Tace o vreme, apoi: „Nu cumva piciorul acela era lung și alb ca spuma laptelui și uneori atingea cu degetele mici și rozalii acoperișurile blocurilor, iar alteori se înălța încât părea un norișor de puf?” „Ba da, se prea poate!” îi răspund. „Și, dacă te uitai cu un binoclu puternic, puteai vedea, sub pielea aceea albă, țesătura de vinișoare albastre ca niște pârlăieșe de munte sub zăpadă?” „Bineînțeles că e așa.” „Stai puțin. Pe partea pe unde era tăiată în jumătate avea lipită o folie de staniol argintiu, astfel că atunci când se rotea arunca jeturi de lumină peste pădurile verzi ce mărginesc

cartierele orașului, ca un far, și plângea cu un singur ochi, iar cum se rotea stropea cu lacrimile, ca un aspersor, străzile orașului și stropi fini intrau prin ferestrele deschise în casele oamenilor?" „Întocmai" îi răspund. „Și, deodată, continuă ea privind în fundul unei farfurii, din cealaltă parte a orașului, pe cerul albastru se apropie învârtindu-se o altă jumătate de femeie: un singur picior, un singur sân, o jumătate de față... Acum taci! Cele două jumătăți de femeie se apropie. Îți iei niște ochelari de sudor, căci lumina e insuportabilă, și privești ca la eclipsă. Între cele două jumătăți se vede o lună roșie, o lună pătrată. Jumătățile de femeie o prind între ele, o presează până când luna pătrată se face un romb roșu, apoi o dungă roșie, tot mai subțire, care lipește laolaltă cele două jumătăți. Acum e o femeie întregă-întreguță." „Desigur, e exact așa!" zic eu. „Ei bine, acum iei binoclul și nu te poți abține să nu te uiți cu el între picioarele femeii, între picioarele acelea lungi și albe și pufoase ca spuma laptelui. Așa e?" „Cu siguranță că e așa!" zic.

„Iar mie mi-ai spus scurt că e o viziune, o imagine, că dimineța, că pe balcon... Atât. Restul mi l-ai ascuns. Părțile frumoase ai vrut să le păstrezi ca să le spui doar curvelor tale!" Și din ușă, întoarce capul: „Du-te dracului cu poeziile tale cu tot!"

Ion
MUREȘAN

I4

Introducere
în
POEZIE

Dimineața

Dimineață! Dimineață!

Doamne, ce cuvânt urât!

Abia ce-l rostesc și simt că am ațe și iarbă
între dinți.

Mai urât decât cuvântul „dimineață”
nu e decât cuvântul „lumină”.

De cum îl rostesc simt
că viitorul meu strălucit
s-a dus dracului.

Nu putem

ION
MUREȘAN

15
Introducere
în
POEZIE

Am ieșit de la lucru
și ne-am oprit lângă balta asta neagră
ca să ne jucăm jocul din copilărie:

„– Haideți găștelor acasă!

– Nu putem.

– De ce?

– Este un lup sub pod...”

Dar nu există aici niciun pod

și nu este niciun lup sub podul care nu există.

Și nu este niciun râu sub pod.

Dar în ochii noștri este materie primă cât pentru trei lupi
și pentru trei poduri, iar în balta asta neagră este
materie primă

pentru trei râuri.

Suntem flămânzi iar acasă ne așteaptă nevestele și copiii
cu masa întinsă.

Dar chipurile noastre sunt captive în balta neagră.

Încercăm disperați să ni le smulgem din ea și
nu putem.

Nevastele și copiii ies la poartă și strigă tare:

– Haideți găștelor acasă!

Iar noi ne văicărim și strigăm toți deodată
cu gurile prinse în balta neagră

– Nu putem, nu putem!

Ion
MUREȘAN

I6

Introducere
în
POEZIE

Poem (mahmur)

Eram foarte trist, căci eram mahmur.

Eram în starea aceea în care omul e casant,
e ca de sticlă,

încât se vede tot ce are în el și ca într-un acvariu
se vede un nenorocit de peștișor,
care e sufletul lui.

Iar aerul e tare ca piatra, încât, dacă faci mișcări bruște,
riști să ți se spargă o mână,
riști să ți se spargă un picior și
să ți se spargă capul în mii de cioburi.

Sigur că eram foarte trist,
căci nimeni nu voia să-mi spună unde merg eu
și ce caut eu, cu noaptea în cap, în tren.

Iar controlorul de bilete m-a repezit,
pe motiv că, dacă tot am bilet, să-l las dracului în pace și
să nu-l mai bat la cap cu prostiile mele.

Așa că mi-am amintit vorbele mamei:
„Când nu știi cum să te porțoi,
trage cu coada ochiului la ceilalți și fă cum fac ei!”

Așa că am șters geamul cu mâneca hainei
și am privit și eu pe fereastră:
cerul era luminos și jignitor.

Și treceam pe lângă o câmpie ninsă, strălucitoare,
departe de orice așezare omenească.

Iar în mijlocul ei era o femeie ce mergea spre un deal
îndepărtat.

ION
MUREȘAN

I7

Introducere
în
POEZIE

Mergea spre un deal pustiu, mergea prin zăpadă,
poticnindu-se și mergea oarecum șerpuit.

Și m-a durut că nu o înțeleg:

că ce să caute ea pe o câmpie ninsă, strălucitoare,
mergând prin zăpadă, oarecum șerpuit, spre un deal
îndepărtat și pustiu și departe de orice așezare
omenească?

Iar controlorul de bilete m-a bătut pe umăr și a zis
să vorbesc mai încet.

Dar eu am început să caut înfrigorat în mintea mea
un gând al meu care să ocupe mintea ei,
ca să avem un cap în comun,
ca și cum am fi două apartamente cu bucătărie comună.
Iar mintea mea era pustie și era ca un deal pustiu
și îndepărtat,

dincolo de o câmpie strălucitoare:

nimic înălțător în mintea mea, nimic de folos cuiva.

Atunci ea s-a oprit și a privit spre tren și a făcut cu mâna:

ca un salut prudent și resemnat și plin de milă:
că ce să caut eu în trenu-acela care se poticnea
și mergea oarecum șerpuit, departe de orice
așezare omenească,

pe lângă o câmpie înzăpezită și strălucitoare,
înspre un deal pustiu și îndepărtat?

Și controlorul de bilete m-a bătut pe umăr
și a zis să vorbesc mai încet.

Ion
MUREȘAN
I8
Introducere
în
POEZIE

Om beat în pădure

Acest om este foarte frumos îmbrăcat:

pantofi de lac,

pantaloni de stofă englezească,

cămașă albă,

pălărie neagră pe cap.

Dar el este foarte beat.

El trece clătînându-se prin pădure.

Are într-o mână o butelie de vin roșu

cu care lovește în dreapta și în stânga

în trunchiurile copacilor.

El încearcă să audă

minunatul sunet al lipsei de sens

a vieții sale.

LBRIS

We know
books

